Yabanc? Dile Yönelik Kal?pla?m?? Dü?ünce Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Yabanc? Dile Yönelik Kal?pla?m?? Dü?ünce Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32723

ARABPSYCHOLOGY.COM

Öz

Yabanc? Dile Yönelik Kal?pla?m?? Dü?ünce Ölçe?i, Menderes Ünal (2015) taraf?ndan geli?tirilmi?, bireylerin yabanc? dil ö?renimine ve dil yeterlili?ine dair sahip olduklar? rasyonel olmayan veya çarp?t?lm?? **bili?sel çarp?tmalar**? belirlemeyi amaçlayan bir psikometrik araçt?r. Ölçek, özellikle dil ö?renme sürecindeki akademik ba?ar?y? ve motivasyonu olumsuz etkileyebilecek olan sekiz farkl? kal?pla?m?? dü?ünce biçimini ölçmek üzere tasarlanm??t?r. Geli?tirme çal??mas?, ölçe?in yüksek iç tutarl?l??a ve sa?lam **psikometrik özellikler**e sahip oldu?unu göstermi?tir.

Anahtar Kelimeler

Yabanc? dil, kal?pla?m?? dü?ünce, **bili?sel çarp?tmalar**, dil ö?renimi, dil tutumu, **psikometrik**, **Likert**.

Yazarlar

Menderes Ünal

Amaç

Ölçe?in temel amac?, yabanc? dil ö?renme sürecindeki bireylerin deneyimledi?i ve ba?ar?lar?n? olumsuz etkileyebilecek olan kal?pla?m?? veya **irrasyonel dü?ünce** biçimlerini sistematik olarak ölçmektir. Bu dü?ünceler, Albert Ellis'in Rasyonel Duygusal Davran??ç? Terapi (RDDT) kuram?nda ele al?nan bili?sel çarp?tmalar?n dil ö?renme ba?lam?na uyarlanm?? formlar?d?r. Ölçek, bu **çarp?tmalar**?n yo?unlu?unu belirleyerek, dil e?itiminde müdahale stratejilerinin geli?tirilmesine zemin haz?rlar.

Ölçek, e?itim bilimleri ve psikoloji alanlar?nda, dil ö?renimine yönelik olumsuz tutumlar?n ve inançlar?n ara?t?r?lmas? amac?yla kullan?lmak üzere geli?tirilmi?tir. Bu sayede, ö?rencilerin dil ö?renme motivasyonlar?n? dü?üren ve kayg?lar?n? art?ran bili?sel engellerin tespit edilmesi hedeflenmi?tir.

Yap?

Ölçek, yabanc? dil ba?lam?nda ortaya ç?kan ve dil ö?renme ba?ar?s?n? etkileyen sekiz temel bili?sel çarp?tma boyutunu ölçmektedir. Bu boyutlar, bireylerin dil ö?renme yetenekleri, s?nav ba?ar?lar? ve genel dil bilgisi yeterlilikleri hakk?ndaki otomatik dü?üncelerini kapsar. Ölçe?in sekiz alt boyutu ?unlard?r: A??r? Genelleme, De?i?tirme Gayreti, Ke?kecilik, Kutupla?t?rma, Toptanc?l?k, Mutlakac?l?k, Ki?iselle?tirme ve A??r? Fedakarl?k.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Her bir alt boyut, dil ö?renimi s?ras?nda s?kça kar??la??lan, ancak bilimsel veya mant?ksal temeli olmayan belirli bir inanç tipini temsil eder. Örne?in, "Mutlakac?l?k" boyutu, dil ö?reniminin ancak belirli ve zorunlu yollarla (örne?in, özel ders) mümkün olabilece?i yönündeki kat? inanc? ölçmektedir.

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerli?i, **Do?rulay?c? Faktör Analizi** (DFA) ile incelenmi?tir. DFA sonuçlar?, ölçe?in teorik yap?s?n? destekleyen kabul edilebilir düzeyde uyum iyili?i **kriterleri** sa?lam??t?r.

X2 /sd (Ki-Kare/Serbestlik Derecesi Oran?): 1.65 (Mükemmel uyum için 3.0 veya alt? kabul edilir.)
RMSEA (Yakla??k Hatan?n Ortalama Karekökü): 0.046 (?yi uyum göstergesidir, 0.05 ve alt? idealdir.)
SRMR (Standartla?t?r?lm?? Kök Ortalama Kare Kal?nt?s?): 0.078
CFI (Kar??la?t?rmal? Uyum ?ndeksi): 0.92
IFI (Art?ml? Uyum ?ndeksi): 0.92
GFI (?yilik Uyum ?ndeksi): 0.83
AGFI (Düzeltilmi? ?yilik Uyum ?ndeksi): 0.81

Bu de?erler, ölçe?in yap?sal modelinin veriyle yüksek düzeyde uyumlu oldu?unu ve ölçülen sekiz boyutun yabanc? dile yönelik kal?pla?m?? dü?ünce yap?s?n? ba?ar?l? bir ?ekilde temsil etti?ini göstermektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarl?l??? ve faktör yap?s?n?n ke?fi, **Aç?mlay?c? Faktör Analizi** (AFA) ile gerçekle?tirilmi?tir. ?ç tutarl?l?k katsay?s? oldukça yüksek bulunmu?tur, bu da ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü kan?tlamaktad?r.

Cronbach Alfa ?ç Tutarl?l?k Katsay?s?: 0.876
KMO Katsay?s? (Kaiser-Meyer-Olkin): 0.810 (Bu de?er, örneklem yeterlili?inin mükemmel oldu?unu gösterir.)
Barlett Testi De?eri: (861) = 3478,491 ve p < 0.01 düzeyinde anlaml?d?r.

KMO de?erinin 0.80'in üzerinde olmas? ve Bartlett testinin anlaml? ç?kmas?, verilerin faktör analizi için uygun oldu?unu ve ölçe?in güvenilir bir iç yap?ya sahip oldu?unu do?rulamaktad?r.

Faktör Analizi

Ölçek geli?tirme sürecinde hem Aç?mlay?c? hem de **Do?rulay?c? Faktör Analizi** kullan?lm??t?r. AFA sonuçlar?, ölçe?in sekiz faktörlü bir yap?ya sahip oldu?unu ortaya koymu? ve bu faktörlerin

ARABPSYCHOLOGY.COM

toplam varyans?n önemli bir k?sm?n? aç?klad???n? göstermi?tir. Ard?ndan yap?lan DFA, bu sekiz faktörlü yap?n?n teorik modelle uyumunu istatistiksel olarak teyit etmi?tir. Uyum indeksleri (özellikle **CFI** ve **RMSEA**), modelin kabul edilebilir düzeyde iyi bir uyum sergiledi?ini göstermektedir.

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Developmental Scale)

Format: **5'li Likert** Tipi Derecelendirme (1= Hiç kat?lm?yorum - 5= Tamamen kat?l?yorum)

Mevcut Dil: Türkçe

Hedef Kitle: Yabanc? dil ö?renimi ile ilgili bireyler, ö?renciler.

Ya? Grubu: Genellikle lise ve üniversite ö?rencileri (Ergen ve Yeti?kinler).

Popülasyon Detaylar?: Geli?tirme çal??mas?, dil ö?renen ö?rencilerden olu?an bir örneklem üzerinde yürütülmü?tür.

Test Metodolojisi: Öz bildirim ölçe?i (Self-report scale).

Anahtar Kelimeler

KMO, Barlett Testi, **Cronbach Alfa**, bili?sel çarp?tma alt boyutlar?, **derecelendirme**, yabanc? dil e?itimi.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Menderes Ünal

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Sa?lanmad?.

?leti?im E-posta Adresi: menderesunal@gmail.com

Yaz??ma Adresi: Sa?lanmad?.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, Menderes Ünal taraf?ndan 2015 y?l?nda geli?tirilmi?tir. Ölçe?in akademik ve ara?t?rma amaçl? kullan?m? için yazar ile ileti?ime geçilmesi tavsiye edilir. Ticari kullan?m ve ücret bilgileri yazar?n takdirindedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçe?in orijinal makalesi International Journal Of Eurasia Social Sciences dergisinde yay?nlanm??t?r ve çevrimiçi olarak eri?ilebilir.

Kaynaklar

Ünal, M. (2015). Yabanc? Dile Yönelik Kal?pla?m?? Dü?ünce Ölçe?i. *International Journal Of Eurasia Social Sciences, 6*(19), 218-233.

Orijinal makalenin ba?lant?s?: ijoess.com

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? buradan indirilebilir: yabanci-dile-yonelik-kaliplasmis-dusunce-olcegi-toad.pdf

Yabanc? Dile Yönelik Kal?pla?m?? Dü?ünce Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmu? olup, hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir. Bu maddeler, ölçe?in sekiz alt boyutuna ait örnek ifadelerdir.

A??r? Genelleme: "Yabanc? dil s?navlar?nda kar??la?t???m sorular asla çal??t???m yerden gelmez."
De?i?tirme Gayreti: "Çevremdekileri yabanc? dil ö?renmeye yönlendiririm."
Ke?kecilik: "Yabanc? dil ö?renmek için ke?ke daha çok zaman ay?rsayd?m."
Kutupla?t?rma: "Yabanc? dil bilmek bir ayr?cal?kt?r."
Toptanc?l?k: "Okudu?unu anlamadaki yeterlik düzeyim yabanc? dil bilgimi gösterir"
Mutlakac?l?k: "Yabanc? dil ö?renebilmek için muhakkak özel ders almal?y?m."
Ki?iselle?tirme: "Unutkan oldu?um için yabanc? dil kelime da?arc???m geli?mez. "
A??r? Fedakarl?k: "Yabanc? dili ailem istedi?i için ö?renirim."

ARABPSYCHOLOGY.COM